

Inspreektekst Schoner Noord-Holland ten behoeve van de commissievergadering van de Provinciale Staten op 24 juni 2019.

Haarlem 24 juni 2019

Geachte dames en heren,

Dank dat wij u mogen informeren over Stichting Schoner Noord-Holland. Mijn naam is Hanneke Cornelisse en mede namens mede initiatiefnemers Niels Tol en Mike Oudejans wil ik u graag meer vertellen over het doel, strategie en aanpak van Schoner Noord-Holland en de wijze waarop wij tot een samenwerking met de provincie willen komen.

Minder zwerfafval in Noord-Holland. Dat is het doel van Schoner Noord-Holland. Een wel erg korte samenvatting van een immens probleem dat alleen maar groeit. Zwerfafval is de grootste irritatie onder inwoners¹. Het leidt tot een onveilig gevoel en vermindert het welzijn. De wereldwijde afvalberg zal in 2050 met 70% gestegen zijn², logischerwijs zal hierdoor het zwerfafval ook toenemen. De gevolgen voor het milieu, de gezondheid van mens en dier doordat plastic en ander zwerfafval in de voedselketen komen, zijn alarmerend³. Actie is dus hard nodig. En dat is waarmee wij in Noord-Holland (om bij onszelf te beginnen) aan de slag zijn gegaan. Binnen de veroorzakers van zwerfafval nemen automobilisten, recreanten, jongeren en rokers een prominente rol in. Naast een algemene mainstream campagne zullen wij dus ook sterke doelgroepgerichte campagnes ontwikkelen. Inmiddels werken wij volop aan draagvlak binnen gemeenten, bedrijven, scholen, recreatieschappen en de waterschappen om te komen tot een provinciaal gedragen en geïntegreerde aanpak van zwerfafval. Want zwerfafval kent geen grenzen. Inmiddels hebben wij afspraken met een aantal gemeenten staan of gehad. Die wij gesproken hebben zijn enthousiast en zo hebben Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en Recreatie Noord-Holland aangegeven geïnteresseerd te zijn om te participeren. Zoals het er nu uitziet willen wij na het zomerreces starten.

Waar bestaande initiatieven vooral toezien op het opruimen van zwerfafval, dus aan het einde van de keten, zetten wij op een andere strategie in. Wij hanteren een viertraps aanpak die bestaat uit: informeren, bewustwording, activeren door acties (dus opruimen) en uiteindelijk zelfredzaamheid creëren. Gemeenten zullen naar wens deels of volledig ontzorgd worden, waarbij we ook aantrekkelijke en effectieve acties ontwikkelen en uitvoeren. Bovendien gaan we 'verbinden'. Dat betekent dat we bestaande initiatieven omarmen, in communities gaan werken waarbinnen kennis en ervaringen gedeeld worden, maar waarbij het ook lokaal blijft door gebruik te maken van bestaande entiteiten zoals wijkteams, welzijnsorganisaties, dorpsraden, etc. en dat dan weer in samenwerking met bedrijven zoals woningcorporaties, waterschappen, maar ook de bakker op de hoek. Verbinding met elkaar vergroot de leefbaarheid van de omgeving, zorgt voor participatie, sociale cohesie en een veiliger gevoel. Een schone omgeving houdt schoon. Daarnaast zullen wij een 'bibliotheek' creëren waarbinnen we materialen delen zoals grijpers, ringen, stemvuilnisbakken waarbij men op een stelling het afval in een JA of NEE vuilnisbak gooit en andere ludieke acties. Zo hoeft niet iedere organisatie of gemeente dit zelf aan te schaffen.

Waarom staan we vanmiddag hier? De kaderbrief, vandaag op de agenda, trok onze aandacht omdat de kaderbrief erkent dat burgers zich steeds meer interesseren voor een gezonde leefomgeving. Met name de uitvoering van het initiatiefvoorstel 'Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval' van maart 2019 ingediend door Partij van de Dieren, GroenLinks, D66 en ChristenUnie en breed gedragen door de Provinciale Staten. Dit initiatiefvoorstel draagt bij aan een gezonde leefomgeving voor Noord-Hollanders, zoals ook de kaderbrief die wens schetst. De uitspraken en besluitvorming daaromtrent sluiten naadloos aan op de ambities van Schoner Noord-Holland om efficiënter, effectiever en verbindend te zijn over gemeentegrenzen heen.

Wij kunnen helpen om aan die ambities te voldoen, omdat wij de benodigde expertise, de contacten, het (groeierende) netwerk hebben en provincie Noord-Holland hierbij graag ondersteunen en ontzorgen door uitvoering te geven aan dit initiatiefvoorstel. Hierdoor kan de provincie de rol spelen van verbinder en zorgen voor het vliegwieleffect binnen de provincie.

Het beheersen en verminderen van het zwerfafval is een van de, zo niet de grootste uitdaging voor de komende jaren. Het is niet eens meer 5 vóór 12, maar al over 12. Een geïntegreerde aanpak die niet alleen gericht is op opruimen maar vooral ook werkt aan bewustwording en zelfredzaamheden is keihard nodig. Schoner Noord-Holland wil de Provincie hierbij graag ondersteunen, door uitvoering te geven aan de gestelde ambities, nauw samen te werken en te ontzorgen.

Wij willen u dan ook verzoeken om ons voorstel tot samenwerking en ontzorging te overwegen binnen de realisatie van de kaderbrief en initiatiefvoorstel. Wij kunnen dit jaar al vormgeven aan de uitwerking ervan.

Vijf minuten is uiteraard te kort om alle aspecten toe te lichten. Wij hebben uiteraard een uitgebreidere presentatie. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om al uw vragen te beantwoorden en nadere uitleg te geven.

Wij danken u hartelijk voor uw aandacht.

Mike Oudejans	06 – 24 80 16 52	mike@schonernoordholland.nl
Niels Tol	06 – 52 49 30 08	niels@schonernoordholland.nl
Hanneke Cornelisse	06 – 51 66 45 68	hanneke@schonernoordholland.nl
Algemeen		info@schonernoordholland.nl

¹. <https://www.plasticsoupfoundation.org/2016/10/zwerfafval-grootste-ergernis-nederlander/>

². <https://nos.nl/artikel/2251339-wereldwijde-afvalberg-dreigt-met-70-procent-te-groeien.html>

³. <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/wetenschappers-vinden-negen-soorten-plastic-in-menselijke-ontlasting~ba14df8a/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.nl%2F>